

#18

Příběh z Třetí světové války, odehrávající se na konci sedmdesátých let 20. století.

V křoví se něco pohnulo. Po chvíli už bylo jasné, že to není větev rozhoupaná větrem, ale pohyb způsobený neopatrným člověkem. Rotmistr Lánský nepatrně upravil náměr své osmapadesátky, jinak se nehýbal. Teď! V mezírce mezi větvemi na okamžik probleskla helma protivníka. Lánský zatajil dech, jeho ukazovák už už tiskl spoušť...

-Prásk!

Muž v křovinách sebou zaškubal v křeči a znehybněl. *Sedmdesát osm*, udělal si Lánský pomyslnou čárku a povolil prst na spoušti. *Svobodník Klučina se pěkně činí, byl rychlejší než já. Byla to klika, že dokázal ještě během první, té konvenční fáze války, vykšeftovat od Rusů Dragunova. Stálo ho to pět flašek slivovice, ale vyplatilo se to. Ten chlap má oči jak ostříž a nikdy nemine cíl.* Rotmistrův respekt byl o to větší, že Klučina ležel už čtvrtý den na vrcholku nedalekého sila a za celou dobu nejspíš nezamhouřil oko – leda při míření. Bez pohnutí hlavou, jen očima přehlédl rotmistr větší část svého postavení. Nebylo to dobré, opravdu ne. Už čtvrtý den se bránili na vnějším opevnění a on dobře věděl, že nezbývá než ustoupit dál, hlouběji ke krytu. Ten se nacházel v podzemních prostorách bývalého JZD – kretech a skladech. Teď se v betonových hrobkách tísnili lidé – civilisté, kteří přežili válku i jaderné bombardování, které ji mělo ukončit. Ale neukončilo.

Tedy – státy válčit přestaly. Jak by ne, když už neexistovaly. Ale v Evropě, kde se střetly pozemní i vzdušné síly Východu i Západu, zůstaly náhle desetitisíce vojáků i obyčejných lidí, jimž válka vzala domovy. Copak ti civilové, ti byli aspoň na svém území. Ale co zbývalo takovému americkému pěšákovi, který v posledních chaotických zprávách z vysílaček slyšel, že ruské rakety smazaly ze zemského povrchu většinu velkých amerických měst, přičemž zbytek země proměnily v radioaktivní poušť? Co měl dělat Rus, který nastoupil do nákladáku někde za Omskem, vyložili ho za Plzní a pár dní na to se dozvěděl, že z Omsku zbyly jen zčernalé, roztavené ruiny? Žádní vyšší velitelé buď nepřežili, nebo seděli v hlubokých krytech, stejně jako možní zbývající státníci. Amerika a Rusko byly zničeny. Asie to značným dílem odnesla spolu s Ruskem. Afrika nikoho nezajímala. A Evropa? Tam se jaderné střelivo pátilo s větším rozmyslem. O to víc se zapojily konvenční zbraně všeho druhu. Hlavním bojištěm se stalo území, kde se setkávaly hranice obou válčících táborů. Československo a příhraniční části Německa, stejně jako západ Polska. Nikoho nepřekvapilo, že Východní Německo při první příležitosti změnilo strany a hbitě se přidalo k Západu. Rakousko tak dlouho otravovalo s nótami o míru a neutralitě, až mu přistála ve Vídni malá atomovka. No, zas tak malá nebyla. Prý ji tam hodili Rusové. Američané jim prý poděkovali. Ale kdo by věřil frontovým drbům. No, ale to je vedlejší, kdo vyřídil Rakousko. Důležité bylo, že na válkou zničeném území byly náhle spousty vojáků, kterým nikdo nevelel a spousty civilistů, kterým nikdo nevládl. Jedno měli společné – měli hlad a chtěli se schovat před radiací a jinými svinstvy, která po Evropě rozfoukával vítr. Jenže ani jídla, ani krytů nebylo dost. A tak se stalo nevyhnutelné – pustili se do sebe

všichni, teď už ne za hvězdy a pruhy či za světový proletariát, ale kvůli prosté touze přežít. Zbraní bylo dost, takže zpočátku to šlo velice rychle. Jak byly zásoby spotřebovávány a úkryty se měnily v haldy sutin, ubývalo i lidí. Dokonce natolik, že už bylo každému jedno, jestli se dá do party s vlastním nebo cizím – jen když společně zvítězí. A tak se rozstřílenými lučinami a skalinami Československa potulovaly bandy, složené z vojáků všech armád, stejně jako z civilistů, změněných v nelítostné partyzány. Kdo našel obyvatelný úkryt – sklepení, sklad, tunel – a třeba ještě i zdroj vody, ihned se tam opevnil a snažil se přečkat nejhorší čas zamoření. Jenže obvykle netrvalo dlouho a přišla jiná parta, která měla stejný nápad a už se střílelo. V tom chaosu už málokdo hleděl na nějakou ochranu civilistů nebo čehokoli jiného, vyjma vlastní kůže. Ale byli takoví. Patřil k nim Lánský a jeho muži – zbytky Šesté roty. Když dopadly bomby a velení se navždy odmlčelo, setrvali nějakou dobu na určeném místě. Pak se ale i oni přizpůsobili nové době. Nestali se však loupeživou bandou, ale opevnili se spolu s asi padesátkou civilistů - převážně žen, dětí a mužů natolik starých, že nebyli povoláni ani do záloh – v objektu bývalého státního statku. Některé budovy byly solidní, ještě po německém velkostatkáři. Jiné, hlavně slušovické montované boudy, bylo třeba zbořit. Podzemní prostory se změnily na kryty, skladiště potravin, marodku a kdovíco ještě. V jednom ze sklepení byla i studna. Tu opatrovali zvláště pečlivě – vody byla z velmi hlubokého vrtu a byla čistá – testovali ji každý týden. Pak jim došly ampulky do testovací sady, ale jelikož jinou vodu stejně neměli, cenili si jí dál. V družstvu byly slušné zásoby obilí, brambor a dalších plodin, zkázu přežilo i několik krav a hejno drůbeže - necelá osmdesátka lidí se tu mohla dlouho uživit. Jenže i tady, v téhle odlehle vesničce je našly loupežné tlupy. Některé vyhladili, jiné rozprášili. Avšak tahle, která je teď obléhá, je zatraceně silná. Podle zbytků uniforem v ní jsou Američané, Němci, mihl se nějaký Angličan a samozřejmě i pár Čechů. Lánský si v duchu odplivl. *Když šel režim konečně k čertu, měli naši držet pohromadě, ne se hned začít kamarádit s okupanty, pomyslel si. Ale tak to u nás vždycky chodilo, co se dá dělat...* raději se zamyslel nad neveselou situací, do níž se dostali. Co chtějí útočníci, bylo víc než jasné – chtějí se zbavit všech, kdo jim překáží v cestě do krytů, k čisté vodě a zásobám jídla. A taky každého, kdo by jim z toho jídla ubíral. *No, ženských možná pár nechají. Ale zbylé chlapy a děcka pobijí.* Nedalo se nic dělat. Obléhatelé nemínili ustoupit – po ránu už byl mráz, díky atmosféře zanesené popílkem přišla zmia brzo a oni věděli, že široko daleko není jiná čistá studna, kterou by mohli zkusit dobýt, jiné přístřeší kam by se nastěhovali. Jídla měli asi také poskrovnu. Proto bylo jisté, že neustoupí, že budou bojovat do posledního. I kdyby přežil jeden, bude se mít jako král. Může buď zemřít při pokusu se jím stát, nebo zemřít někde v pustém lese. Jenže ani Šestá nemínila ustoupit. S těmi lidmi tady se znali už skoro rok, navíc byli pořád vojáci Československa, bylo jejich povinností bránit civily...no a pochopitelně také oni sami potřebovali jídlo, vodu a přístřeší. Takže pat. Jedna strana prohraje a zemře. Prostě.

Lánský v duchu počítal, kolik mužů mu ještě zbylo. Když sem přivedl zbytek Šesté a začal opevňovat statek, bylo jich ke třiceti. Teď? jedenáct mužů. Větší část levého křídla obrany, tvořeného převážně hrstkou místních chlapů schopných boje, jim zlikvidoval jeden z posledních výstřelů nepřátelského granátometu. Takže zbývalo těch jedenáct mužů z Šesté. Plus desátník Bárta, samozřejmě – dříve druhořadý armádní lapiduch, nyní jediný doktor široko daleko. Ten je ale dnem i nocí u nemocných a raněných na marodce. Svou pušku i municí už dávno přenechal někomu z kluků. Na rozdíl od počátku války, teď už byla o

munici nouze. Stejně jako o granáty a vlastně o všechno. Často už se při boji sahalo po lopatkách, nožích a bajonetech. Někteří vojáci nosili sekery, jiní kusy vodovodních trubek nebo improvizované bijáky. On sám si našel armádní mačetu vz. 52 – srpovitě zahnutá těžká čepel byla v boji zblízka smrtící zbraní. Ušil si na ni pouzdro z kusu pogumované plachty od nákladáku a nosil ji u pasu spolu s Utonem. Ten také původně neměl ve výzbroji, obral o něj mrtvého výsadkáře. Lánský se musel v duchu usmát. Nikdy ho nezajímal zbraně, nikdy se nedíval rád na povinné válečné filmy. Přesně naopak. Považoval se za pacifistu. Dokonce i teď, uprostřed nejničivější války jako kdy svět spatřil, uprostřed války v níž se stal nelítostným a výkonným vojákem, i teď měl na krku pod rozedranou košilí na řemínku pověšený kruhový symbol míru, který proslavili američtí hipíci a pacifisté už za války ve Vietnamu. Ten svůj si sám vypiloval z nerezového kotoučku a svého času ho za to vyloučili z ČSSM. Ne že by ho to mrzelo, ale hned nato mu zatrhlí studium na vysoké škole. To už ho štvalo víc, ale než se stačil pořádně rozkoukat ve fabrice, kam přišel dělat frézaře, už tu byla mobilizace a on místo montérek nafasoval maskovací mundúr se vzorem jehličí. Navzdory poskvrněnému kádru začal ve frontových podmínkách brzy stoupat, byl inteligentní a projevoval dobré taktické myšlení. Několikrát vyvedl své muže z těžkých bojových situací a ještě přitom zvítězil. V rámci operace Pavéza – monstrózního plánu na proměnu západních Čech v neprostupnou obrannou linii, skutečný Štít socialismu, jak generálové svou zemi hrdě nazývali – bojoval v desítkách menších i větších šarvátek a bitev. Nějakou dobu sloužili jako doplňková jednotka Pohraniční stráže. To když z původních pohraničnicků zbylo necelých deset procent a bylo potřeba najít méně kádrové, ale více schopné náhradníky. Dodnes si pamatoval, jak bez milosti vyhladili americkou průzkumnou četou. Pamatoval si, jak zastřelil jejího raněného velitele. Ne z krvelačnosti, ale aby ho ušetřil výslechu Řezníků – neboli Frontového zpravodajského oddělení, jak se tento socialistický model inkvizice hrdě nazýval. Na památku si vzal důstojníkův Colt 1911. Nebyl to jen suvenýr, ale občas i velmi praktická věc – jak vázly dodávky střeliva, dokázal si většinou opatřit nějaké aspoň z kořistního materiálu. Pamatoval si na nekonečné kolony civilních nákladáků a autobusů, odvázejících z celého západu země civilní obyvatelstvo, aby se jejich města a vesnice mohly stát armádními opěrnými body, nebo naopak byly srovnány se zemí a neposkytly tak úkryt nepříteli. Pro vysídlence bylo připraveno několik obrovských dočasných táborů. Největší z nich pojmul okolo šesti set tisíc lidí. Bylo to opravdové město, postavené z montovaných buněk, plechových hangárových hal a stanového plátna. Dokonce tam byly i školy, hospody a pionýrské klubovny. Americký nálet s napalmovými bombami z toho udělal obrovskou pohřební hranici. Dodnes si pamatoval, jaký neskutečný vztek tehdy zachvátil celou armádu, včetně jeho samotného. Stále ještě nevymazal z paměti hrůzné obrazy amerických zajatců, umučených přímo na frontě těmi nejbrutálnějšími způsoby, jaké si vojáci dovedli vymyslet. Později se šířila fáma, že ve skutečnosti byl cílem náletu hlavní tábor sovětských pomocných vojsk, který se nacházel asi o sto dvacet kilometrů jižněji, ale někdo dal pilotům chybné údaje. A ještě další fáma tvrdila, že to byla záměrná akce rozvědky. Prý bylo vysídlení neuvážené, nikdo nevěděl co s těmi lidmi vlastně dělat a tak posloužili dobré věci – pořádnému rozpálení udatné ČSLA. Ať tak či tak, stejně už se to nedalo zastavit, kolo pomsty se na frontě točilo a nabíralo stále vyšší otáčky. Rotmistr nepatrně změnil polohu, aby si nepřeležel nohu. Oči upřel přes mířidla osmapadesátky do stínů, kde tušil nepřátele a znovu se zabral do vzpomínek. V duchu si vybavoval tváře kluků v maskáči se vzorem

jehličí, které vedl do boje. Přežila jich hrstka – těch jedenáct, co teď čekalo s odjištěnými zbraněmi okolo něho.

Navzdory dřívější nechuti lidí sloužit v armádě se po vybombardování tábora hlásily tisíce dobrovolníků. Válka je spolkla a ještě neměla dost. Začalo druhé a pak třetí kolo odvodů. Když byla Lánského jednotka odvelena bránit strategický bod kdesi na Šumavě, aby nemohly projet americké tanky, žádal rotmistr naléhavě o posily. Dostal deset milicionářů a osmnáct branců z Lidových záloh – to už nebyli mladíci ani chlapi ve středním věku. To byli většinou jejich tátové, odvolaní z méně důležitých továren. I několik žen tam bylo. Všichni dostali helmy a jehličkové kabáty. Zbytek už byl různorodý – něco jehličí, něco staré kopřiváky, něco ještě první republika, jiní měli pracovní montérky a vaňáky. Vypadali jako německý Volksšturm. Stejně tak zbraně – krom zastaralých „pumpiček“ nafasovali i záložní skladovky, uložené do NZ snad ještě při Pražském povstání. A tak vedle osmapadesátek rachotily v zákopech schmeissery, špaginy, sudajevy a mauserovky. Dokonce i jeden maxim jim dovezli, když žádal velení o kulometry. Přejímací značky měl přebouchávané z rakouské orlice na československého lvíčka, nad kterého pak někdo nakřivo vyrazil hvězdičku. Poslední rezervy byly už opravdu zoufalé. I na americké straně se objevovali čím dál mladší nebo naopak starší muži. *Na rozdíl od nás válčili na několika frontách současně, ale zase jich bylo mnohem víc*, pomyslel si Lánský. Před očima mu jako průvod duchů pochodoval zástup pionýrů, oblečených do příliš velkých kabátů, na které si hrdě připnuli odznaky Svazarmu za sportovní střelbu. Přes ramena nesli malorážky. Malorážná kulka z měkkého olova, naříznutá do kříže, ta dělala ošklivé věci a někteří z těch kluků byli opravdu dobří střelci. A taky zatraceně odhodlaní. Jednou je před nepřátelským útokem postavil na odvrácenou stranu svého opevnění, aby je trochu uchránil. Řekl jim, že ať se bude dít cokoli, nemají svou pozici opouštět. Nechtěl prostě, aby mu přibíhali v palbě na pomoc do první linie, jak to dělali dřív. Tentokrát poslechli. Když je po boji přišel zkontrolovat, zjistil, že se během bitvy dokázaly tři americké tanky dostat do jeho týlu. Pionýři neměli protitankové střely, neměli ani granáty. Ale našli pár prázdných flašek a kanystry s benzínem a olejem – udělali si molotovy. Dva tanky zlikvidovali. Postříleli i doprovodnou pěchotu. Třetí stroj už nestihli. Jejich těla se zkroucenými malorážkami v rukou ležela zalisovaná v širokých stopách tankových pásů. Neopustili pozici, přesně jak jim řekl. Vzpomínal, že tehdy nedbal na svou osobu velitele, nedbal na nic. Vzal trochu munice, sebral dva tankoborce a vyrazil ve stopách pásů. Pár kluků se k němu přidalo. Tank, když přišel o krytí, se vracel ke svým. Ale taky to nestihl. Tankoborci přestřelili jeden pás a vyřadili motor. Lánský s pár vojáky přiběhli, odmotali z úchytů ocelová tažná lana a narychlo je převázali přes příklopy. Pak natahali z lesa dříví. Někdo donesl kanystr nafty...řev zaživa pečené posádky slýchal ve snech dodnes.

Své postavení udrželi...vlastně celý ten boj skončil jen asi dva týdny před atomovou tečkou...torzo jeho jednotky odveleli bránit nějaký jiný kopec...z pionýrů nepřežil tou dobou nikdo, z milicionářů dva a z Lidových záloh tři. Dnes přežil jen jeden ze záložníků, nejmladší – jakýsi ekonom nebo co. V předchozích řádných odvodech ho nevzali, kvůli vysoké obavě z politické nespolehlivosti – ještě po šedesátém osmém se mu povedlo odjet studovat do Ameriky a zřejmě si přivezl nějaké špatné názory, protože před pár lety ho prý vyhodili z Akademie a až do nástupu na frontu byl zastrčený někde v bance. Lánský si ho cenil

hlavně proto, že byl praktický jediný z jednotky, kdo uměl anglicky a mohl občas něco vyrazit ze zajatců nebo vyposlechnout útržky hovorů na výzvědáčích. Jmenoval se Vašek Klaus. Teď se krčil za hromadou pytlů s pískem napravo od Lánského a pevně svíral svůj špagin. Naopak nalevo zaklekl četař Bláha. Podobně jako Lánský bedlivě sledoval nepřátelské pozice přes mušku osmapadesátky. Kromě ní měl za pasem zastrčenou zkrácenou loveckou dvojku, kterou kdysi při přesunu našel v rozstřílené hájence.

Teď! V křoví na okraji lesa něco zachrastilo. A zase. Lánský už ve zrádných stínech větví rozeznal obrysy plížícího se muže. Pečlivě zamířil a stiskl spoušť. Osmapadesátka vyštěkla a z křoví se ozval řev zasaženého. Jako by to bylo to poslední, na co protivníci čekali – z lesa se ozval výkřik „Attack!“ Tentokrát nemusel Klaus překládat, tohle slovo Lánský z angličtiny dobře znal. A věděl, co bude následovat.

Z lesa se vyrojili muži, oblečení do pestré směsice uniforem i civilního oblečení, s nejrůznějšími zbraněmi v rukou. Z pozic obránců zazněly první výstřely. Z lesa jim odpověděl kulomet. Podle dunění těžký, americká emdvojka, odhadl rotmistr. Výkonné střely zabušily do improvizovaného opevnění z kamenů, pytlů písku a betonových tvárnic. A občas našly i mezeru nebo střílnu.

„Franta to dostal!“ ozval se výkřik odněkud zprava. *Sakra, toho je škoda*, pomyslel si Lánský. *Ale koho ne*. Pečlivě zamířil a dvěma výstřely dostal běžícího chláпка v německém maskáči s kalašnikovem v rukou. Vedle hlavy mu zahvízdla kulka, další se odrazila a lízla mu o helmu. Ještě že jen lízla, napadlo ho. Ty přilby nestály za nic, při přímém zásahu bylo skoro jisté, že střela projde a současně vám helma zlomí vaz. *Odkud to himl lítá...támhle!* Lánský zachytil do mířidel muže, který zaklekl za vyvráceným stromem a ohrožoval ho rychlými výstřely z emšestnáctky. Rotmistr nedbal na létající kulky a znovu vypálil. Teprve třetí ranou zasáhl, parchant se kryl dobře. Víc vpravo se náhle zpoza terénní vlny zvedli tři muži a sprintovali vpřed.

-Trrrrrr! Ostrý, rychlý třeskot dlouhé dávky – to byl Vaškův špagin. Neminul ani jednoho. Rotmistr mu uznale kývl. Záložník se potěšeně usmál. Vzápětí mu kulka prolétla hrudníkem. Skácel se na zem, zoufale se snažil chrčivě nabrat dech. Lánský mu nešel na pomoc. Věděl, že má pramalou šanci ho zachránit a navíc, teď bylo třeba každé pušky. Vaška mu bylo líto, ale válka je válka...

Nepřátelský kulomet znovu zasypal obránce krycí palbou, pod níž se útočníci zvedli a opět se snažili doběhnout k barikádám. Prásk! Znovu zaúřadoval Klučina, kulomet se odmícel, ale jen na tak dlouho, než z něj odvalili mrtvé tělo. Přesto to stačilo na to, aby soustředěná palba obránců vyřídila asi osm dobytých. Ale i na jejich straně přibyli dva padlí. Kulomet se opět rozjel. Klučina znovu vystřelil, ale tentokrát se z opačné strany ozvalo jen jedovaté zasyčení. Lánský nestihl ani mrknout, když střela z bazuky rozmetala vrcholek sila na kousky. *Kurva! Sejmuli mi ostřelovače!*

„That was the last one!“ zaslechl výkřik – voják v potřhané americké blůze právě zahazoval kouřící trubku. Nalevo zarachotila dávka, vojákově naskákaly na hrudi krvavé cákance a padl na záda. Lánský se ohlédl – to střílel Bláha. Musel se přitom trochu vysunout nad hranu

barikády. Plesk! Kulka ho zasáhla do ramene. Četař se s kletbami svalil a svíral si krvácející zranění. Nebyl čas sem mu věnovat, támhle běží další! Rotmistr zalíčil a dvěma výstřely zlikvidoval chlapa s emšestnáctkou. Vzápětí se opět musel skrčit, kamenný val kolem něho cupovala nová kulometná dávka.

„A už mě fakt serete“, procedil Lánský a z kapsičky na sumce se zásobníky vytáhl jeden z posledních tří nábojů do granátometu. Byl jediný z jednotky, kdo měl na své osmapadesátce VG-70, podvěsný vrhač granátů. Na začátku války tenhle nápad zase oprášili, ale stihni jich dodat jen pár. Rotmistr tehdy uplatil jistého skladníka několika čutorami americké whisky, aby tuhle zbraň dostal. Teď rychle odhadl náměr a vypálil. Houklo to, vzápětí zaduněla exploze. Kulomet i obsluha byli konečně vyřazeni. Nepřátelský útok zakolísal, někteří se začali stahovat. *Teď by byla šance na protiútok, ale to bych musel mít víc než – kolik nás vlastně zbylo? No doprdele, kromě mě už je tu jen sedm chlapů, z toho minimálně Bláha je raněný! Nedá se nic dělat, je jediná možnost.*

„Ústup! Druhá linie!“ zařval. Muži se začali stahovat, Bláha s hlasitým kurvováním sbíral zdravou rukou svou osmapadesátku. Lánský také začal couvat, když vtom...

„They are retreating! Na ně!“ ozvalo se z druhé strany. *Nějaký český zrádce, zastřelit toho hajzla*, pomyslel si rotmistr, když podvědomě zapadl za nejbližší kryt a připravil se k obraně. *Tohle je blbý, ještě skoro nikdo není na druhé linii, chytli nás tady jak na střelnici...* z opačné strany zapráskaly výstřely, ustupující Bláha klopytl a svalil se. *Do hajzlu!* Lánský mu chtěl vyrazit na pomoc, aspoň se ho pokusit odtáhnout, ale dávka mu zatančila tak blízko hlavy, že se na opuštění krytu nedalo pomyslet. Někde za zády mu zarachotila dlouhá kulometná dávka, běžící rojnice nepřátel zakolísala, muži padali do krytů nebo se hroutili na místě. Zbytky obránců využily chvilkové přestávky v palbě a běžely dál, k pozicím druhé linie obrany. Rotmistr chtěl jít pro Bláhu, ale ten ležel bez hnutí v kaluži krve a tak usoudil, že to už nemá smysl. Doběhl za vrak traktoru a zaujal pozici za motorem. Hodil pohledem doprava – z kabiny zničeného kombajnu na něj povzbudivě mávl vojín Galuška, který jim před okamžikem zachránil kůži – s puškou byl jen průměrný, ale z nějakého důvodu byl naprostý čarostřelec s kulometem. Hned nato jeho UK vyplivl další dávku a odpověděl mu bolestný výkřik. Voják se zlomyslně ušklíbl. Přesto neměli moc důvodů k veselí – během jejich málem osudného ústupu se některým protivníkům podařilo zalehnout za vnější stranou barikády první linie a teď jim jejich palba silně znepríjemňovala život. A mělo být hůř. Ozval se povel a dobyvatelé znovu vyskočili na nohy a pustili se do dalšího šturmu. A prostor mezi první a druhou linií nebyl tak ideálně volný, jako by se bylo Lánskému líbilo, vlastně teprve před pár dny vůbec stihli druhou dostavět. Takže útočníci měli bohužel dost možností krytí – a také jich využívali, poskytující jen zřídka cíl pro zbraně obránců. Několik jich přebíhalo i kolem ležícího těla četaře Bláhy. Ten se náhle pohnul, napůl se posadil. Jehličkovou uniformu měl prosáklou krví, jedna ruka mu bezvládně visela. Ale ve druhé držel svou zkrácenou brokovnici. Obě hlavně zaduněly současně, kužel hrubých broků změnil dva nebo tři nejbližší muže v ječící krvavé hromádky. Vzápětí do jeho těla zabušila dlouhá dávka a četař padl znovu, tentokrát definitivně.

Galuškův kulomet, doposud kosící přibíhající útočníky, nebo je aspoň udržující v jejich krytech, se náhle odmlčel. „Doprdele, nemám municí!“ ozval se zoufalý výkřik. Přerušení

kulometné palby hned využilo několik útočníků, desítky střel proděravěly kabinu, v níž se skrýval nyní bezmocný střelec. Odvetná palba zbývajících osmapadesátek je stála tři muže, přesto pokračovali v útoku na stále slabší obranné pozice. Lánský znovu nabíl granátomet a vypálil, ale protivníci byli už zkušení, hned po houkavém zvuku výstřelu se rozprchlí do úkrytů, nebo aspoň zalehli – takže střepiny vyřadily jen dva z nich. A hned další útok. Palba osmapadesátek řídla, jak vojáci stále víc šetřili municí. Útočníci postupovali. Zpoza vyhořelé budky transformátoru náhle vyskočil vojín Čerešniak a divoce napadl skupinu mužů, probíhajících okolo. Náboje už mu došly, na pušce měl nasazený bajonet. Vpadl mezi protivníky tak prudce, že se nejdřív ani nezmohli na obranu. Bajonet probodl něčí břicho, slovenský voják ho šklubnutím vyprostil, ohnal se pažbou, další muž jde na zem s obličejem rozbitým k nepoznání. Čepel, oproti fasovacímu stavu bezchybně nabroušená, prosekává čísi krk. Někdo ze soupeřů praští Čerešniaka do zad kusem trubky – i oni už mají málo munice a nosí chladné zbraně. Zasažený se zapotácí, ale hned nato vráží bodák do dalšího těla. Trubka znovu dopadá, tentokrát na hlavu, z níž už ve skrumáži dávno uletěla helma. Vojín zavravorá, podklesne v kolenou, ale ještě jednou švihne puškou, bajonet otevírá něčí břicho. Do zad se mu zabodává útočný nůž, hned nato ho někdo tne lopatkou přes hrudník. Vojín Čerešniak se hrouť na zem, ještě v pádu někde zarazí bodák a pak už ho další rána lopatkou dobíjí. Než se skupinka jeho přemožitelů znovu rozběhne, Lánský do nich dávkou vyprázdní zbytek zásobníku. Muži padají na zem, rotmistr nahmátne v sumce poslední zásobník a zaráží jej do zbraně. Znovu spouští palbu, koutkem oka zahlédne, jak se kdosi drápe do prostřílené kabiny kombajnu a obrátí tělo vojína Galušky. Víc toho vidět není, protože umírající voják si pod sebe schoval odjištěný granát.

Nepřátelé nezadržitelně postupují a ačkoli munice dochází i jim, stále dokážou válcovat obranu pouhým počtem hlavní. Lánský zahlédne padat z barikády vojína Vlačihu s prostřeleným hrudníkem. On sám je zatím jen škrábnutý několika kulkami, ale jinak nezraněný. Znovu mačká spoušť, další dva útočníci padají na zkrvavenou zem. Cvak! Zásobník je prázdný. Zbývá mu sice ještě jedna střela do granátometu, ale na to jsou všichni už příliš blízko. Lánský pouští pušku, druhou rukou tahá z pouzdra čezetu.

„Krejem starýho!“ zaslechne výkřik – jeho dva zbývající vojáci se ho snaží krýt palbou z osmapadesátek. Lánský ustupuje, současně střílí z pistole. Zasahuje jednoho protivníka, pak druhého do nohy, pak je konečně zase na chvíli schovaný za masivní lžící bagru. Vyměňuje v pistoli zásobník – také za poslední. Zahlédne, že jeden z vojáků, kteří ho kryli, visí bezvládně přes hromadu cihel. Druhý k němu v předklonu utíká, kulky vyrážejí obláčky prachu v jeho stopách. Lánský se vykloní a kryje ho mířenou palbou z dvaapadesátky. Vojín dopadá vyčerpaně vedle něj.

„Mám už jen pár nábojů. Co uděláme?“ vychrchlá z vyschlého hrdla. Co na to říct?

„Umřeme,“ odpovídá rotmistr. Vždycky říkal vojákům pravdu. Druhý muž je tak vyčerpaný, že jen přikývne. Stejně mu nic jiného nezbývá. Lánský vytahuje z kapsy vlastnoručně vyrobený granát – kus silné vodovodní trubky nacpané podomácku umíchanou trhavinou, na koncích uzavřené šroubovacími zátkami. Jedna je provrtaná, visí z ní zápalná šňůra. Škrtně zapalovačem, vzápětí letí primitivní granát vstříc postupujícím útočníkům. Zaduní exploze, zazní něčí strašný řev.

Přidává jim to chvilku oddechu, voják láduje do zásobníku poslední patrony, vystrachané v kapsách. Klid ale netrvá dlouho. První z nepřátel se objeví za druhou linií. Voják okamžitě vystřelí, se štěstím ho zasahuje do nekryté hlavy. Zavýskne a pálí po dalších, kteří se prodírají za prvním. Rotmistr pečlivou mířenou palbou z pistole likviduje ty, kteří se je snaží obejít kolem vraku kombajnu. Cvak! Spoušť se zarazí, závěr zůstává otevřený – zásobník je prázdný. Lánský sáhne po Coltů, chce vojákovi říct, že se stahují k budově, ale jediný pohled mu ukazuje, že voják už ho neuslyší.

Je sám. Pozvedá americkou pistoli a střílí do břicha muže v troskách jehličkové uniformy, který se na něj žene s nasazeným bodákem. Zasažený ječí a nadává česky, Lánský s uspokojením zaznamenává, že zřejmě zastřelil toho mizerného zrádce, jehož hlas slyšel několikrát z druhé strany. Rotmistr opět ustupuje, tentokrát k budově pod níž se nachází kryt. Před jejími dveřmi je jen vrak škodovky, napůl obeskládaný cihlami. Mizerný kryt, ale jiný není. Ustupuje a občas vystřelí. *Každou chvíli mi musí dojít náboje*, pomyslí si. Jako by to přivolal – cvak! Odhazuje prázdnou pistoli a vyráží sprintem. Útočníci, kteří vidí, že už je neohrožuje žádná palba, vybíhají za ním.

Lánský sprintuje k budově. Náhle se rozletí dveře, vyrazí z nich dva muži. Prvním je lapiduch Bárta, s krvavou zástěrou přes umazanou uniformu. Řve jako maniak a mává sekerou. Za ním kulhavě a s pomocí berly pospíchá Jegor – sovětský parašutista, který se k nim doplazil po nevydařeném seskoku se zlomenou nohou. Bárta mu ji musel amputovat v koleni. Jegor se teprve nedávno trochu uzdravil a pomáhal Bártovi na ošetřovně. Teď běží podivnými přískoky na zdravé noze, pod paží berli a v druhé ruce pistoli. Bártovo řvaní přehluší jediná nepřerušovaná dávka – Jegorova pistole je Stečkin a ruský voják ho přepnul na automatickou palbu. Lánský dobíhá k budově, obíhá vrak škodovky. Tam jsou připravené poslední dvě zbraně pro poslední obranu – dvojice výsadkářských osmapadesátek se sklopnými opěrkami, v každé jeden necelý zásobník. Lánský chytá pažbičky zbraní a otáčí se, vidí jak Bárta s krvavou sekerou v ruce padá mezi posekané mrtvoly, jak se postřelený Jegor s někým válí na zemi. Na okamžik se nad ním mihne jakýsi podivný kyj a se zapraščením rozbije lebku jeho soupeři. Lánskému dojde, že Jegor ho ubil svou dřevěnou protézou. Pak práskne výstřel a Rus se hrouť na tělo protivníka. Ječící vlna nepřátel se valí k budově. Lánský se zvedá za chatrným krytem, oběma rukama pozdvihuje osmapadesátky se sklopnými pažbami. Mačká spouště. Tohle je hloupost, nikdo nedokáže přesně střílet puškou v jedné ruce, natož dvěma. Jenže jsou už tak blízko, že je prakticky nemožné netrefit. Dvojitá dávka střel vykusuje do zužujícího se půlměsíce útočnicků díry. Cvak-cvak. Obě zbraně jsou prázdné. Lánský sahá po rukojeti mačety. Kolem se stahuje ještě asi osm mužů, blýskají se tasené čepele. Náboje už nemá nikdo.

-Švih! Zoban na konci ostří trhá čísi krk. Lánský se pootočí, naprostou náhodou se tak vyhýbá bodnutí bajonetem. Před očima se mu mihne muž, zdvihající oběma rukama kus armovacího roxorů. Lánský jej krátkým direktem praští pěstí do oka a hned se zase přesunuje, poskakuje uvnitř půlkruhu nepřátel a neumožňuje jim tak zaútočit naráz. Jeho mačeta znovu zasahuje krk, postříká ho krev. Ostrá bolest v boku, nějaká ruka mu tam zabodla nůž. Mačeta ji utíná v lokti, nůž vlastní vahou vypadává z rány. Lánský vnímá bolest, ale jako by se ve skutečnosti děla někomu jinému – je prostě už příliš vyčerpaný. Do

ramene ho udeří roxor, třímaný chlápkem s krví zalitým okem. Náraz zbrzdí řemeny výstroje a vrstvy oděvu pod kabátem, přesto s ním rána otřese. Muž s železnou tyčí je pomalý, zbytečně dlouze se rozmachuje k další ráně. Zobec rotmistrový mačety mu roztíná obličej. Znovu bolest, tentokrát v zádech. Ani se nemusí dívat, ví že tam má další nůž. Rovnou z obrátky sekne zákeřného útočnicka do hrudi. Těžká zahnutá čepel uvízne v poroztínaných žebrech a kácející se tělo mu ji vytrhne z ruky. Lánský o krok couvne, proti němu stojí už poslední útočníci a tázavými pohledy se domlouvají. Teď, vrhají se na posledního obránce. Ten jim jde vstříc.

Jsou tři. Lánský má ještě Uton.

Střelba už dávno utichla, kouř se rozptýlil a jen nějaký raněný pořád sténal. Těžký betonový poklop na vchodu do bunkru se zvedl, posunován silou heveru. Vzniklou škvírou se protáhl starý muž s obvazem na hlavě – jeden z mála, který se kvůli zranění a věku neúčastnil obrany. Hned za ním se objevila nakratičko ostříhaná hlava chlapce, asi desetiletého. Muž svíral zpocenýma rukama brokovnici jednušku, malý Dan nesl malorážnou terčovou pistoli. Opatrně vyhlédli ze dveří. Hrůza! Všude samá mrtvola, krev pod nimi vytvořila veliké, škraloupem potažené kaluže. Oba procházeli bojištěm, překračovali mrtvé. Kolem dveří jich byla celá hromada. Někteří byli prostřílení kulkami, jiní strašlivě posekaní. Jednomu trčela z hrudníku mačeta. Věděli, kdo tuhle mačetu nosil. Tělo rotmistra Lánského našli v propletenci se třemi dalšími. Všichni byli posetí bodnými ranami, které si v posledním tažení vzájemně zasadili noži a bajonety. V rotmistrově ztuhlé ruce dosud tkvěla černá gumová rukojeť Utonu, zabodnutého do těla muže, který ležel na něm. Stařec smutně potřásl hlavou. *Tak už je po tobě veliteli, pomyslel si. Ale ty i tví muži jste bojovali jako čerti, nikdy vám to nezapomeneme.* Ze zamyšlení ho vytrhlo prásknutí výstřelu. Brokovnice mu vylétla k rameni, když se otáčel. Za ním stál malý Dan, s kouřící malorážkou v ruce. Sténání raněného utichlo – byl to americký černoch, ležící chlapci u nohou. Chlapec do něj strčil špičkou boty a ušklíbl se. Stařec zavrtěl hlavou. *Ten Landovic kluk je fakt zvláštní.*

Epilog

Starý Daniel ztěžka vystoupal po úbočí Pahorku hrdinů. Tak se říkalo malému návrší za vsí, kde byli pohřbeni padlí bojovníci z Poslední bitvy. Tenkrát našli trochu nafty, zprovoznili bagr a s jeho pomocí naskládali nad těla hrdinů mohylu z betonových tvárnic. Nikdo aspoň hrob nevykrade. Pohřbili je totiž i s jejich zbraněmi, jako v pravěku. Nikomu to ale nepřišlo nepatřičné. Některé věci mají v sobě lidé zakódované hluboko. Hrdina má být pohřbený se zbraní. Starý muž došel až k mohyle a chvíli nabíral dech. Jeho vnuk, který dědu v dnešní slavnostní den doprovázel, netrpělivě čekal. Konečně děda zvedl hlavu a zadíval se na ponuru betonovou pyramidu, jejíž vrcholek byl korunován sochou. V socialistickém hrdinském duchu ji vytvořila jedna žena z První generace, bývalá učitelka výtvarné výchovy. Umíchala si jakousi hustou, rychle tuhnoucí maltu a tu nanesla na železnou kostru. Socha představovala muže, pevně rozkročeného a třímajícího v každé ruce vosumapadesátku,

legendární zbraň Předků. Sochařka dovedla vdechnout svému dílu opravdového ducha – ačkoli to byla jen hrubá plastika, každý měl dojem, že přímo vidí, jak muž s obrovským úsilím zvládá zmítající se zbraně v rukou, že vidí odhodlání a odvahu, vepsané v jeho tváři. Všichni věděli, koho socha představuje. Posledního obránce, toho kdo položil život při obraně jejich prarodičů a praprarodičů. Starý Daniel byl jeden z nejstarších lidí v osadě, jeden z mála, kteří si ještě pamatovali jak Poslední bitva vzplála a jak vítr přinášel po dlouhá léta jen jedovatý prach. Ale nakonec se zničená země opět obrodila, ačkoli ještě dlouho se rodily znetvořené děti i zvířata, ještě dnes zůstávaly rozsáhlé oblasti neplodné a neobyvatelné. Stařec se obrátil a pohlédl do údolí. Tohle místo k těm neplodným nepatřilo. Kolem jádra vesnice, jímž bylo několik starých, nedávno nově nabílených budov bývalého JZD a pár nových roubenek, se táhly lány zlatavého obilí. Mezi nimi se zelenaly ovocné sady a tyčkami naježené chmelnice. Na pastvinách bučely krávy. Největší shon panoval na návsi, kde skupina mužů právě vztýčovala májku. Tak se tomu pořád říkalo, ačkoli se už nestavěla v máji, ale na výročí bitvy o vesnici. Obránci sice padli všichni, ženy a děti ale přežily. Čekaly je tehdy ještě kruté roky a spousta práce, ale měli dost zásob a postupně se přistěhovalo i pár pracovitých chlapů. Našli se i takoví, co se moc nelišili od pobité bandy. S nimi ale udělaly ženské krátký proces. Pochopily, že bez vojáků se musí bránit samy. Naštěstí už se nikdy nedala dohromady tak silná a organizovaná skupina a jednotlivci nebo malé skupinky nebyli tolik nebezpeční. Když už bylo ve vsi pár pořádných chlapů a někteří chlapci povyrostlí, bylo hned líp. A když se po několika letech umoudřilo počasí a vyčistila atmosféra, dalo se zase začít žít. Lidé obnovili pole, s obrovskou péčí vypíplali z těch několika přeživších krav nová stáda – měnili a půjčovali si krávy a obecní býky se sousedními osadami jako ve středověku – a začali nanovo. Postupně se rodily nové generace dětí, které už nevěděly, jak vypadá nebe zatažené jaderným popílkem. Staří zapomínali na časy, kdy kvůli jedné konzervě podřízli člověka. Nikdo ale nezapomněl na Obránce a jeho muže, statečné bojovníky ze Šesté rot. Rok co rok stavěli májku a slavili Den vítězství bohatými hody, zpěvem a tancem. A samozřejmě, průvodem na Pahorek hrdinů, kde položili před betonovou mohylu oběti duchům padlých bojovníků. Proto sem starý Daniel dnes přišel sám, ještě předtím, než se přihnou všichni ostatní. Vzal od vnuka velký džbán piva a vylil ho na trávu před mohylou.

„Napijte se, hrdinové. Letos máme výborné pivo. Musím o něm složit nějakou písničku, lidi budou chtít, abych večer zazpíval. Chce to něco jednoduchého...hmmm, něco co si budou moct zpívat sami...pivečko pijeme a šťastně...ne, to je blbý...jo! Pivečko pijem a vesele žijem! To by šlo. Proč mě to nenapadlo dřív, to zní vážně dobře! Musím si to ještě promyslet...tak tedy, odpočívejte v pokoji a slávě, hrdinové. Nezapomeneme na vás. Pojd', Žižko!“ pobídl vnuka. Oba se vydali zpět do vesnice. Letošní oslavy by měly být z nejlepších, jaké osada zažila. A s novou písničkou starého pěvce bude hostina ještě veselejší.